

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ВХОДЖЕННЯ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В цій статті йдеться про зацікавленість українців у вступі до євросоюзу, користі, та різноманітних проблем, пов'язаних із вступом до ЄС

Ключові слова: євроінтеграція, економічне зростання

Abstract

This article deals with the interest of Ukrainians in joining the European Union, the benefits, the unsecured parties and the problems that can occur.

Key words: Development, processes in Europe, EU member states, European integration, potential of economic growth

Вступ

Україна конче потребує сталого зростання економіки та підвищення добробуту народу і розраховує досягти цієї мети на шляху євроінтеграції. Проте виявляється, що євроінтеграційні успіхи не такі вже й визначні, що зумовлено наявністю в ЄС низки проблем інтеграційного характеру. У 60-х роках ХХ ст. середньорічний приріст ВВП в євроспільноті становив 8,7% і був значно вищий, ніж у світі загалом. У 70–90-х роках приріст ВВП в євроспільноті істотно зменшився і став нижчим, ніж у світі загалом. З початку ХХІ ст. динаміка приросту ВВП впала до 1,4% і стала майже вдвічі нижча, ніж у світі.

Європейська інтеграція — це магістральний напрям розвитку континенту, який визначить як ситуацію в самій Європі в третьому тисячолітті, так і її місце у світі. Європейська інтеграція і членство в Європейському Союзі є стратегічною метою України, тому, що це є найкращим способом реалізації національних інтересів, побудови економічно розвинутої і демократичної держави, зміцнення позицій у світовій системі міжнародних відносин. Для України європейська інтеграція - це шлях модернізації економіки, подолання технологічної відсталості, залучення іноземних інвестицій і новітніх технологій, створення нових робочих місць, підвищення конкурентної спроможності вітчизняного товаровиробника, вихід на світові ринки, насамперед на ринок ЄС.

Результати дослідження

Для України найцікавіший євроінтеграційний досвід країн Центральної та Східної Європи (ЦСЄ). Вступ до ЄС країн ЦСЄ, очевидно, мав справити відчутний вплив на їхній економічний розвиток, як вони того й очікували. Але цього не сталося. Середньорічні темпи приросту ВВП у країнах ЦСЄ за період їх членства в ЄС (2005–2012 рр.)¹ виявилися значно нижчими, ніж за такий самий період до вступу в ЄС (1997–2004 рр.). Особливо великі втрати динаміки відчули країни Балтії, Словенія та Угорщина. За вісім років до вступу в ЄС ці країни мали середньорічні темпи приросту ВВП від 4 до 7%, а після вступу — від 0,4 до 4%, тобто удвічі-втричі нижчі.

В окремих країнах Євросоюзу проблеми виявилися ще серйозніші. Так, Греція за 20 років до вступу в ЄС мала середньорічний приріст ВВП (6,8%) навіть кращий, ніж країни євроспільноти у форматі того періоду. Однак після набуття членства в ЄС економіка Греції перші 10 років ледве зводила кінці з кінцями: приріст ВВП за період із 1981-го по 1990 р. становив усього 0,7% і був утричі нижчий, ніж в

ЄС-15. Сьогодні Греція переживає ще більший економічний спад, ніж після свого вступу в ЄС. **Отже, негативні наслідки вступу в ЄС можуть мати як короткочасний, так і тривалий характер.**

•Зниження динаміки зовнішньої торгівлі та інвестицій

У країнах ЦСЄ після їх вступу в ЄС особливих зрушень у зовнішній торгівлі не сталося. За вісім років після вступу порівняно з аналогічним періодом перед вступом середньорічні темпи приросту зовнішнього товарообороту в країнах ЦСЄ навіть знизилися. Тим часом у світі загалом зовнішня торгівля за ці роки істотно зросла. Динаміка припливу прямих іноземних інвестицій у країни ЦСЄ за роки їх перебування в ЄС (2005—2012 рр.) порівняно з аналогічним попереднім періодом теж істотно погіршилась і була значно гіршою, ніж у світі загалом. Отже, інвестиційний феномен євроінтеграції **не варто сприймати однозначно.**

•Боргова криза та дискредитація інтеграційного іміджу

Після 1990 р. рівень державного боргу до ВВП у євроні зріс у 1,5 разу. Це найвищі темпи зростання серед країн ОЕСР. Погіршилася ситуація з державними боргами і в країнах ЦСЄ: з початком кризи вони зросли з 38 до 49% ВВП, а в Угорщині — до 80% і вже перевищили Маастрихтський критерій. Характерно, що в тих країнах ЄС, у котрих був вищий рівень державного боргу до ВВП, був і вищий дефіцит державного бюджету. Отже, боргова криза значною мірою зумовила бюджетну кризу. Збільшення державних боргів і зниження темпів зростання ВВП в ЄС свідчать **про "старіння" потенціалу економічного розвитку.**

Перше ніж аналізувати проблеми та перспективи інтеграції України до ЄС, розглянемо критерії вступу країни-претендента в ЄС.

1. Країна-претендент має бути європейською.
2. Країна-претендент має бути демократичною.
3. Країна-претендент має дотримуватися прав людини.
4. Країною-претендентом має бути прийнята вся законодавча система Європейського союзу.
5. Країною-претендентом мають бути прийняті зобов'язання відносно дотримання принципів загальної зовнішньої й оборонної політики.
6. Країною-претендентом мають бути прийняті зобов'язання щодо довгострокових цілей Європейського Союзу.
7. Країна-претендент повинна мати розвинуту ринкову економіку (хоча і не пояснюється, приміром, який рівень інфляції, бюджетний дефіцит, державний борг може задовольняти даному критерієві);
8. Країна-претендент повинна мати юридичну й адміністративну систему, що б відповідала прийнятій в Європейському Союзі.

Україна заявила про Європейський вибір відразу після того, як стала незалежною. Основною проблемою зовнішньоекономічної інтеграції є те, що за 18 років незалежності Україною були зроблені перші, здавалося б успішні кроки в напрямку євроінтеграції, але вже в 2004 році стало зрозуміло, що інтеграційний процес не буде таким простим і передбачуваним, яким він до цього представлявся ряду українських політиків.

Висновок

Європейська інтеграція є найбільш визначальним фактором, як міжнародної діяльності України, так і її внутрішньої політики на тривалу перспективу, закріплює безпеку та позитивно впливає на відносини України з усіма країнами світу. Невідхильна реалізація курсу на інтеграцію у Європейський Союз забезпечить гарантії прав людини, розвиток в Україні громадянського суспільства, побудову соціально орієнтованої ринкової економіки та величезну матеріальну підтримку з боку ЄС.. Україні час зробити ревізію своїх суперечливих досягнень останнього періоду і знайти кращий шлях підвищення власного конкурентного потенціалу і здатності бути повноцінним суб'єктом міжнародних відносин. Основою успішності євроінтеграційних зусиль може стати не квапливість, а виваженість, не прагнення до формального результату, а врахування всієї сукупності реальних обставин і тенденцій. Зрештою, саме така політика відповідає справжнім європейським традиціям.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Філоненко Р. Україна – ЄС: остаточний вибір засад розвитку держави // Віче. – 2007. №9 – 10 — С. 45.
2. Чебаненко О. Основні результати і проблеми виконання плану дій Україна – ЄС // Політика і час – 2007. — №3. — С. 24.
3. Шпек Р. Україна – ЄС: крок до членства // Політика і час. – 2007. - №5. – С. 8.
4. Корнієнко В. О. В пошуках консолідації українського суспільства: національна ідея чи політичний ідеал [Текст] / В. О. Корнієнко // Нова політика : науково-публіцистичний журнал.— 2000. — № 4.— С. 47–52.
5. Корнієнко В. О. Реалізація ідеалу соціально-правової держави в українському суспільстві [Текст] / В. О. Корнієнко // Право України : юридичний журнал. — 2001. — № 2. — С. 47–53.
6. Корнієнко В. О. Україна — ЄС: перспективи інтеграції в контексті сучасних викликів [Текст] / В. О. Корнієнко // Інтеграційний вибір України: історія, сучасність, перспективи : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю.— Вінниця, 10 квітня 2012 р. — Тернопіль : Крок, 2012. —Т. II. — С. 204–209.

Гямфі Мартін Самуель - іноземний студент МОФ 15. факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, e-mail: valkorney1958@gmail.com

Науковий керівник- **Корнієнко Валерій Олександрович**: кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук.

Gyamfi Martin Samuel - Foreign Student, MOF 15. Department of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, e-mail: valkorney1958@gmail.com

Supervisor: **Valery Alexandrovich Kornienko**: candidate of historical sciences, doctor of political sciences, professor, head of the department of social and political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Sciences.